

Protokoll 1/2021

fört vid Kommunstyrelsens råd för Agenda 2030s
sammanträde tisdagen den 26 januari 2021 kl. 16:00-17:30,
Skype

Ledamöter	Gustav Fridolin (MP) Ordförande Christoffer Järkeborn (M) Erik Wassén (L) Gunnar Caperius (C) Sofia Tahko (KD) Urban Emson (SD) Farida Al-Abani (FI) Ahmed Abdirahman (OPOL) Helena Klintström (OPOL) Azuka Nnamaka (OPOL) Anna Quarnström (OPOL) Anders Tranberg (OPOL) Gertrud Åström (OPOL)
Övriga närvarande	Björn Hugosson Tjänsteman Alexandra Göransson Biträdande stadsdirektör Heidi Englund Tjänsteman Jonas Lauri Tjänsteman Lina Sjölin Tjänsteman Lina Ploug Tjänsteman Pia Stenervall Tjänsteman
Justerare	Gustav Fridolin, Farida Al-Abani
Datum för justering	2021-02-02
Paragraf	§§1-5
Sekreterare	Ylva Hellgren

**§ 1
Mötet öppnas**

Ordföranden Gustav Fridolin (MP) förklarar sammanträdet öppnat och hälsar de nya ledamöterna välkomna till rådet.

§ 2 **Justering**

Ordföranden Gustav Fridolin (MP) och Farida Al-Abani (Fi) utses att justera protokollet. Justering sker den 2 februari 2021.

§ 3**Remiss av Stockholms stads trygghetsprogram 2020-2023**

Jonas Lauri, bitr. avdelningschef på stadsledningskontoret, presenterar Stockholms stads trygghetsprogram 2020-2023.

Programmet ger en struktur för hur stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete ska planeras, genomföras, kommuniceras och följas upp. Det övergripande målet är att Stockholm ska vara en trygg, säker och välskött stad att vistas och bo i.

Stadens trygghetsprogram är även stadens brottsförebyggande program.

Programmet ska genomsyra alla stadens verksamheter i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Samverkan centralt är viktigt för att lyckas. Ansvaret sträcker sig över alla nämnder och bolagsstyrelser men stadsdelsnämnder har en viktig samordnande roll på lokal nivå.

En central uppgift är att bidra med underlag och statistik (t.ex. genom lokala analyser och trygghetsmätningar). Jonas Lauri visar exempel på statistik från trygghetsmätningar som gjorts.

Ahmed Abdirahman (OPOL) inleder med ett yttrande.

Diskussion i rådet följer och och Jonas Lauri svarar på frågor.

Rådets remissvar

I rådets diskussion beskrevs förslaget till trygghetsprogram som välskrivet och i genomarbetat i flera delar.

Några frågor framhölls särskilt.

Det är viktigt att det är tydligt vilka stockholmare som är målgrupp för olika insatser. En tydlighet i målgrupper är avgörande för att insatsernas effektivitet ska kunna utvärderas. När målgruppen är begränsad till barn och unga, som ofta är fallet med sociala insatser, behöver det utvärderas varför och var vuxna som möter samma problem kan vända sig. Som exempel nämndes i rådet det arbete som görs av Origo för personer som utsätts för hedersrelaterad brottslighet, men som inte motsvaras av en liknande verksamhet för de som är över 26 år och drabbas av sådan brottslighet.

Rådet framhåller som positivt att stadsdelarnas ansvar betonas, samtidigt som det inte får innebära att centrala funktioner drar sig undan det ansvar som faller på dessa.

Det poängterades att även om utvecklingen vad gäller utsatthet för brott generellt är positiv för staden så syns inte samma utveckling för personer med funktionsnedsättning. Det saknas evidens för varför personer med funktionsnedsättning utsätts för brott i högre utsträckning än andra. Det framfördes att staden skulle kunna samarbeta med andra aktörer, som staten, för att undersöka detta och finna verkningsfulla åtgärder för att minska brottsutsattheten bland personer med funktionsnedsättning.

I rådets diskussioner lyftes också frågor om målformuleringen, nedskräpning och klotter. Realismen i målformuleringen ifrågasattes, och det kan uppfattas som oklart hur den i vissa delar ska definieras. Vad gäller klotter framhölls risker med ett system där klotter saneras baserat på när det uppmärksammas och anmäls av medborgare.

Det lyftes också att Stockholm kan inspireras av städer som arbetar med socialt värdeskapande analys inte bära vid nybyggnation utan också i befintliga stadsdelar.

Slutligen betonades i rådets diskussion att frågorna om trygghet är kopplade till flera andra större frågor om utvecklingen i staden, såsom jämlikhet, segregation och inte minst skolan. Rådet avser senare i vår diskutera arbetet med samverkan mellan skola och socialtjänst.

Särskilda yttranden

Urban Emson (SD) har inkommit med ett *särskilt yttrande*:

Stockholms stads trygghetsprogram 2020-2023 Uttalanden, frågeställningar och förslag

1. Målen som är satta för Sverige och därmed Stockholm är vaga i många fall och orealistiska i andra. I inledningen till Trygghetsprogrammet nämns till exempel att antalet utsatta områden ska vara borta år 2025. Målet för otryggheten är att den ska vara halverad. Bägge dessa mål framstår som orealistiska då utvecklingen går åt motsatt håll. **Sverigedemokraterna föreslår att målen i Programmet tydliggörs och antingen justeras eller adresseras i syfte att uppfyllas.**

2. **Sverigedemokraterna föreslår att Rådets diskussion och åtgärder syftar till att tydliggöra tydliga kopplingar mellan**

Trygghetsprogrammet och Agenda 2030 målen, och identifiera/initiera åtgärder specifikt för att adressera de Agenda 2030 mål där vi ligger illa till och behöver fokusera. Kopplingarna mellan Agenda 2030 målen och Trygghetsprogrammet är idag otydliga och där mål eller kopplingar finns är de ofta som ovan nämns realistiska.

3. Sverigedemokraterna anser att trygghetsproblemen och analysen därav i Sverige och Stockholm beskrivs otydligt i Programmet. Små problem blandas med stora på ett vilseledande sätt. Självklart är stadens och Rådets ansvarsområde begränsat då många insatser är av nationell karaktär, men det gör det inte enklare att fokusera våra lokala insatser när det diskuteras som att man genom att klippa buskage och styra upp förskolor kan närma sig en vändning på de mest akuta trygghetsproblemen vi idag ser i Stockholm och landet. Sverigedemokraterna anser att Staden därför bör utöva påtryckningar på staten om att införa effektiva åtgärder som på sikt kan stoppa den nuvarande utvecklingen.

4. Sverigedemokraterna anser att Programmet innehåller mycket terminologi, processbeskrivningar och vaga rekommendationer att det skall idkas samordning mellan icke specificerade berörda parter på ett sätt som torde visa sig svårt att kvantifiera och följa upp. De första 16 sidorna (av 31) täcker i princip bara processer och terminologi. Fokus borde flyttas mot specifika åtgärder och namngivna intressenter, med tanke på att möjliggöra uppföljning av programmets utfall. Vi noterar en avsaknad på uppföljning av tidigare liknande program, och kapitalisering på lärdomar från dessa.

5. Sverigedemokraterna opponerar sig mot den inlindade brasklapp i Programmets sista del där man lägger mycket tid på att peka på skillnaderna mellan upplevd otrygghet och faktiskt otrygghet, i vad som verkar vara en insinuation att medborgarnas upplevda otrygghet minsann inte är "på riktigt". Debatten runt huruvida otrygghetsfaktorerna, brott mm går upp eller ned behöver inte tas ännu en gång i detta forum, men vi noterar att samtliga uppmätta värden i de undersökningarna Programmet indirekt och direkt refererar till visar på väldigt höga värden av tex människor som är oroliga i sitt bostadsområde eller som skulle kunna tänka sig flytta pga otrygghet. I ett land som Sverige måste siffror på sådana frågor mellan 10-30% anses vara alldeles för höga, oavsett om de gått upp eller ned någon procentenhet sista året eller inte. SD anser att medborgarnas åsikter och rädsla bör ses som röster från verkligheten, och tas på allvar, inte avfärdas med hänvisning till obskyra undersökningar och statistiska övningar.

Slutsats. Med bakgrund av ovanstående framstår förslaget på trygghetsprogram som naivt både vad det gäller målen och

möjligheten för Staden att påverka det som sker. Det saknas också en utvärdering av de åtgärder som har införts. Ständig och adekvat inhämtning och utvärdering av information är en förutsättning. Det är genom att skapa förståelse till varför kriminaliteten frodas trots stora satsningar som Staden kan vidta åtgärder som förbättrar situationen.

Vi Sverigedemokrater anser det vara av största vikt att de medel som Staden varje år fördelar mellan olika verksamheter både är ändamålsenliga och kostnadseffektiva. Att ständigt utöka budgeten för trygghetsinsatser utan att läget förbättras är oansvarigt. Sverigedemokraterna har därför i en motion den 19 januari 2020 föreslagit att Staden ska utvärdera hur de införda åtgärderna har påverkat tryggheten och brottsutvecklingen.

Anders Tranberg (OPOL) har inkommit med ett *särskilt yttrande*:

Stockholms trygghetsprogram 2021-2023

Arbete i stadens offentliga miljö - på temat klotter och nedskräpning

Under detta avsnitt betonas följande: *"Vikten av att skapa en ren utemiljö i brottsförebyggande syfte bekräftas i Broken windows teorin. Teorin bygger på en tanke om eskalering. Till exempel att nedskräpade miljöer bidrar till en negativ spiral med mer skadegörelse och förstörelse och att det därför är viktigt att mindre förseelser åtgärdas i tid".* Att referera till Broken windows teorin är självklart i ett trygghetsprogram, men det bör i denna kontext finnas en egenkontroll som ser till att denna teori får tillräcklig avsedd effekt i kommunen för att skapa den rena utemiljö som eftersträvas. Gällande klotter och nedskräpning finns väldigt stor potential för att förbättra situationen.

Att skapa en ren utemiljö med ännu mindre klotter än idag i kommunen är inte bara en kostnadsfråga utan en *strategifråga*. Upplägget att medborgare kan anmäla klotter via Tyck-till appen/hemsidan/ringa in anmälan är förvisso bra då man ska nyttja medborgarnas ögon ute i kommunen, men det finns en stor risk att ansvaret för en ren utemiljö indirekt läggs i knäet på medborgarna här om inte kommunen samtidigt har flera klotter-patruller. Med klotter-patruller menas entreprenörer som söker av ytor i stadsdelar och sanerar på eget initiativ. Situationen idag i kommunen är att allt för få klotter-patruller beställts varför stora ytor förblir nedklottrade om det inte råkar vara någon medborgare som gått igenom följande steg:

1. Känner till att man som medborgare kan anmäla klotter

2. Vet var man ska anmäla klotter d.v.s. hitta telefonnummer till felanmälan, ladda ner Tyck-till appen eller gå in på hemsidan
3. Är observant och noterar klotter i ett området samt lägger på minnet var någonstans det var klottrat (krävs attman prickar ut var klottret är någonstans vid anmälan)
4. Avsätter tid och tar vidare informationen om klottret till kommunen som då kan skicka ut entreprenör som sanerar.

Det är inte alls självklart att medborgare har tid och ork att sätta sig in i alla dessa 4 steg, särskilt inte om man är ny i Sverige eller har svårt med språket. Således ska medborgarnas bidrag i klottersaneringen vara en bonus/ett komplement till en i grunden fungerande sanerings-organisation. Dagens brist på klotter-patruller i kommunen bidrar till utebliven klotter-sanering i hög grad, vilket i sin tur riskerar att locka till ännu mer klotter. Att i trygghetsprogrammet föra in ståndpunkter som att **klotter-patruller är avgörande för att kraftigt stävja inslaget av klotter** vore önskvärt.

Gällande nedskräpning så är situationen värre än då kommunen började mäta för tio år sedan, enligt Miljöbarometern (källa: <http://miljobarometern.stockholm.se/avfall/nedskrapning/nedskrapning-i-gatumiljo/>). Denna mätning är dock begränsad i sitt utförande och ger in indikation snarare än en helt sann bild. Det bör dock stå klart att kommunen måste anställa fler som plockar skräp och på andra sätt stävja skräpet. En sak som är värd att påtalas här är att skräpplockning sker i huvudsak på gator och torg. Skräpplockning i kommunen grönområden verkar helt förbises trots att behovet att skräpplockning där också är stort bitvis, särskilt om publika platser ligger nära grönområdet. Att i trygghetsprogrammet föra in ståndpunkter som att **en ren utemiljö också innebär grönområden fria från skräp** vore önskvärt då det ger ansvariga förvaltningar skäl att avsätta resurser även för detta.

Arbete i stadens offentliga miljö - på temat natur

Det finns skäl för kommunen att visa upp kommunen fantastiska natur i ökad omfattning, gärna genom naturguidningar. En del invånare har bilden av att naturen är farlig då det finns mycket giftiga ormar, trots att det inte stämmer (huggorm är inte speciellt giftig). Det här kan hindra besök i naturen trots att det inte finns fog för oron. Otrygghet i stadens naturområden kan alltså minskas genom att kommunen återkommande ordnar vandringar i kommunens naturområden. Stockholms Naturskyddsförening och Storstockholms Naturguider ordnar naturguidningar men många fler guidningar behövs i varje naturområde över året. Tyresö kommun är en förebild här.

Angående belysning så får trygghetsprogrammet gärna nämna att det finns särskild belysning som inte stör fladdermöss och att sådan belysning bör användas i högre grad nära parker/grönområden.

§ 4**Projektplan för uppdraget om civilsamhället**

Diskussion

Föredragande: stadsledningskontoret

Heidi Englund, strateg på stadsledningskontoret, presenterar projektplanen för arbetet med att stärka civilsamhällets roll i genomförandet av Agenda 2030.

Projektet har sin grund i en aktivitet i Stockholms stads budget, med formuleringen *Kommunstyrelsen ska, genom Agenda 2030-rådet, undersöka hur civilsamhället kan bidra till att staden kan uppnå FN:s hållbarhetsmål.*

Planen är att inom ramen för projektet undersöka hur civilsamhället kan bidra till att staden kan uppnå de globala hållbarhetsmålen. Målet är att undersöka och se över hur samverkan med civilsamhället kan utvecklas kopplat till genomförandet av Agenda 2030.

Riktningen för stadens arbete med Agenda 2030 är formulerat i stadens budget, liksom i direktiv till stadens nämnder och bolagsstyrelser – med fokus på att ökad jämställdhet, ökad social inkludering, minskad ojämlikhet och minskad klimatpåverkan ska prägla genomförandet och bidra till att utveckla hållbarhetsarbetet brett.

Projektmål

Undersökningen om hur civilsamhället kan bidra till att staden kan nå de globala målen ska:

- kartlägga de sammanhang staden har för samverkan och partnerskap med civilsamhället
- med utgångspunkt i de globala målen tydliggöra hur samverkan med civilsamhället stärker hållbarhetsarbetet
- ge förslag på hur staden kan stärka det civila samhällets möjligheter att genomföra de globala målen
- ge förslag på hur civilsamhället kan få en roll i uppföljningen av hur utvecklingsarbetet med agendan fortskrider

Tidsplanen för 2021

Kartläggning under jan - juni:

- Studie som kartlägger stadens samverkan
- Workshop med de målsansvariga
- Avstämningar med kommunstyrelsens funktionshindersråd och pensionärsråd
- Dialoger med civilsamhället

Återkoppling och sammanställning under aug – dec:

- Workshop med de målansvariga
- Återkopplande dialoger till civilsamhället
- Rapport som återger hur projektet har bedrivits och iakttagelser om hur stadens samverkan med civilsamhället kan stärkas framöver

Projektets bemanning består av en styrgrupp med målansvariga från stadens nämnder och bolag. Därtill finns en önskan om att ett antal sakkunniga ska ingå i en referensgrupp. Planen är att projektet kontinuerligt ska återrapporteras på rådets sammanträden.

Ordföranden skickar ut mer information per epost till de sakkunniga i rådet och vidare återkoppling sker på rådets nästa sammanträde.

§ 5

Övriga frågor

Ordföranden presenterar planeringen för vårens kommande sammanträden.

23 mars

Inför mötet skickas en enkät ut till rådets medlemmar

- Arbetsätt och utvecklingsarbete – Agenda 2030
- Hållbarhetsrapporten – återkoppling av resultat
- Resultat av enkäten
- Uppdraget om civilsamhället

27 april

- Ombudsmännens arbete
- Uppdraget om civilsamhället

25 maj

- Hållbara städer. Hur staden arbetar med social hållbarhet i stadsutvecklingsprocessen.
- Hur skola och socialtjänst samverkar
- Uppdraget om civilsamhället

Projektet om Agenda 2030 och civilsamhället kommer att behandlas på samtliga av vårens sammanträden.

Rådet antar mötesplaneringen.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
PER GUSTAV,FRIDOLIN	2021-02-03
FARIDA MASSAOUD,AL-ABANI	2021-02-03